

Věda na FSV UK: Výzkumnice Jaroslava Hasmanová Marhánková o sociologii medicíny i nezbytném dialogu mezi přírodními a sociálními vědami

27.2.2025 - Kristýna Pružinová | Fakulta sociálních věd UK

Jaroslava Hasmanová Marhánková z Institutu sociologických studií FSV UK se ve své dosavadní vědecké kariéře zabývala řadou témat - otázkami stárnutí, tělesnosti či genderu. V posledních letech se však zaměřuje především na sociologii medicíny. Svým nynějším výzkumem, který zkoumá problematiku antibiotické rezistence, chce prohloubit nezbytnou spolupráci mezi lékařskými a sociálními vědami.

V současnosti je hlavní řešitelkou projektu Lokální životy antibiotik: kulturní praktiky předepisování a spotřeby antibiotik, který získal podporu od Grantové agentury ČR. Impulz pro studium konkrétně tohoto tématu vyšel z lékařské komunity. „I v ní dochází stále častěji k uvědomění si, že komplexní problémy - v tomto případě antibiotickou rezistenci - není možné řešit bez expertízy sociálních věd. Vidíme například, že se v různých evropských zemích liší spotřeba antibiotik, což není zcela možné vysvětlit pouze medicínskými důvody,“ podotýká a zároveň zdůrazňuje, že antibiotická rezistence představuje jednu z největších zdravotních hrozeb budoucnosti.

Řešením však podle ní není vývoj nových antibiotik: „Realita je mnohem složitější - v tuto chvíli je pravděpodobnost objevu zcela nových, průlomových antibiotik spíše teoretická. Je proto potřeba soustředit zásadně pozornost na nakládání s aktuálními zdroji. Sociální vědy zde hrají nezastupitelnou roli, protože antibiotická rezistence není jen laboratorní problém, ale i problém společenský. To, jak se lidé k antibiotikům vztahují, co od nich očekávají a jaké mají povědomí o jejich účincích, ovlivňuje míru jejich nadužívání.“

Přečtěte si celý rozhovor na webové stránce o vědě na FSV UK, kde Jaroslava Hasmanová Marhánková také hovoří o svém předešlém výzkumu o důvěře v očkování či o tom, zda sociální vědy stále musí v některých oblastech bojovat o uznání expertízy.

<http://fsv.cuni.cz/aktuality/veda-na-fsv-uk-vyzkumnice-jaroslava-hasmanova-marhankova-o-sociologii-mediciny-i>